

Iskolás gyermekeink nyara

Irta: Purébl Győző dr. székesfővárosi tanácsnok

A főváros közönsége preventív gondoskodással igyekszik segíteni a nehéz, gazdasági válságos idők közepette azokon a társadalmi osztályokon, melyek nem képesek gyermekeiknek a nehéz iskolai év után pihenést és üdülést biztosítani, mert nincsenek hozzá anyagi lehetőségeik. A gyermekvédelem keretében törekedett tehát a főváros bekapcsolódni akkor, amikor a gyermeknyaraltatást létesítette és megindította az akciót. Ez régebben a társadalom és az egyes ügyletek közbenjöttével történt, azonban az egyesületek lassan abbahagyják ezen akciójukat, mert *anyagi lehetőségek nincsenek hozzá és a fővárosnak bocsájtják át az eddig általuk gondozott gyermekeket.* Budapest székesfőváros közönsége, bár maga is súlyos anyagi helyzetben van és így az e címen felmerült kiadások erősen terhelik a költségvetést, azonban mégis a fővárosnak erkölcsi kötelessége, hogy e téren preventív gondoskodjék. Kétségtelenül elsőrendű követelmény, hogy egy egészséges generációt neveljünk a jövő nagy munkára. De meg a főváros maga is átértette azt, hogy a *gyermeken keresztül lehet legközelebb férni a szülőhöz,* már pedig a szülő, ha látja, hogy gyermekéről gondoskodnak és a főváros részéről bizonyos jóakaratu támogatásban részesülnek, úgy megnyugszik, már pedig e nehéz, súlyos időkben e tekintetben megnyugodott polgárok sokat jelentenek a fővárosnak. Vannak, akik emlegetik már, hogy a főváros ebbeli tevékenységét hagyja abba, mert a *gyermek a szülő gondja és nem a hatóságé.*

Eppen az előbb említett okoknál fogva nem osztozunk ezeknek véleményében és ha valaha volt szükség egy ilyen támogatásra, úgy ez az idő most következett be. Minden fillér, amit e céltól elveszünk, erősen megbosszulja magát egy jövő, egészenesen fejlődő generáció tekintetében. Kétségtelen, hogy amióta a gyermeknyaraltatási és üdültetési akció folyamatban van, *gyermekjárvány, betegség és halálozási statisztikánk erősen csökkent,* a gyermekek jobban bírják a tanulást, ami mindenesetre ezen üdülő akció tevékenységére vezethető vissza. Többször hivatkoznak külföldi példára. Ehelyett csak a németeknek elvi felfogását szeretném megemlíteni és ez az, hogy minden gyermeknek közjogi természetű igénye van a testi, lelki és társadalmi derekasságnak neveléséhez és amennyiben ez az igény a családban kielégítést nem nyerhet, úgy lehetőleg a társadalmi munka közreműködésének bevonásával a hatóság gondoskodásnak kell bekövetkeznie.

A háború és az utána következő nehéz idők ráeszméltették a hatóságokat arra a belátásra, hogy a *testben egészséges fiatalok nagyobb és nehezebb szolgálatokat tud teljesíteni és a test nevelése épp oly fontos dolog, mint a szellem fejlesztése.* Ugyancsak a németek szerint népegészségügyi szempontból súlyosan megbosszulja magát az a takarékoskodás, amit az iskola, az egészségvédelem és a higiénia rovására viszunk keresztül. Tehát a takarékoskodást szerintünk nem az iskolánál és az iskolás gyermekeknél kell elkezdni. Ha a közelmúlt nehéz időkbe vetünk egy pillantást úgy külföldön, mint szegény, csónka hazánkban, akkor úgy találjuk, hogy abban a nehéz időben is elsőrendű törekvés volt a gyermekekről való gondoskodás, mert érezték és tudták, hogy a *gyermek nevelődik és nagy korában hálával gondol vissza a jótékony hatóságra és mindez erősen befolyásolja a jövőbeni közmunkájában.*

Ezek a gondolatok azok, amelyek a közoktatási ügyosztály közbenjöttével a főváros tanácsát arra indít-

ottábiakban is fenntartsa, bármilyen áldozatok árán is. A főváros gyermeknyaraltatását 1922-ben kezdte el 250 iskolás gyermekkel, 1923-ban 564, 1924-ben 503, 1925-ben 742, 1926-ban 5998, 1927-ben 10.899, 1928-ban 10.844, 1929-ben 15.000 gyermeket nyaraltatott részben vidéken, részben pedig a fővárosi üdülőtelepeken. 1930-ban ugyancsak 15.000 gyermeket óhajtott nyaraltatni. *Célunk a testileg leromlott, de egyébként egészséges gyermekek üdültetése, hogy a tél viszontagságaiban és a betegségekkel szemben ellentállók legyenek.*

A gyermeknyaraltatási akció kiterjesztése céljából a főváros tanácsa Hűvösvölgyben és a Zugligetben kiránduló-házakat létesített, ahol a napközi otthonok kiránduló gyermekeit napról-napra teljes ellátásban részesíti. Reggel villamoskocsikon indulnak el a Hűvösvölgyben lévő nagyrétre, a Zugligetben a Városházához és este ugyancsak tanítók és tanáraik felügyelete mellett, egész napi szabadban való időtöltés után, hazatérnek. 1929-ben 21.000 gyermeket üdültettünk az említett 15.000-en felül. A főváros a gyermekvédelem és gyermeknevelés céljára 620.000 pengőt vett fel a költségvetésbe. A nyaraló gyermekek 25-ös csoportokra vannak felosztva és mindegyik ilyen csoportra egy-egy tanítónő, tanító, tanár, vagy tanár ügyel fel aszerint, hogy fia vagy leánygyermekről van szó.

Folyó évben vidéken 200 helyen fogunk nyaraltatni iskolás gyermekeket. Nagyobb telepeink Sajóvelezd, Putnok, Alacska, Jolsvafő, Szin, Boldvarató, Kenderes, Balatonfüred, Balatonberény, Balatonszendrő, Szárszó, Mezőcsát stb. Ezenfelül 17 budapesti, a periferián lévő iskolákban fogunk nyaraltatni gyermekeket Hűvösvölgy, Rózsadomb, Zuglói, Rákospalota, Kőbánya, Zugliget területein. Meg kell említenünk, hogy Budapest székesfőváros közönsége egy állandó nyaraltatótelepet is létesített Balatonszendrőn, ahol megfelelő váltakozással egy nyáron át mintegy 500 gyermeket fogunk elhelyezhetni. Itt a nyaraltatást az idén már elkezdjük.

Még egy igen szép és nemes cselekedetről óhajtok ehelyett beszámolni, hogy özv. Mahunka Imréné néhai férje, Mahunka Imre fővárosi polgárunk óhajához képest a III. kerületben a Kavics-utában egy gyönyörű, nagy területtel rendelkező, igen jó karban lévő nyaraltató ajándékozott a fővárosnak óvodás gyermekek üdültetése céljából. Ez lesz az első ugynevezett szabadban lévő erdei óvodánk, üdültetéssel kapcsolatban. Ugyancsak megemlíjük, hogy a Svábhegyen a Lederer-telepen erdei iskolánk építése is be-

Lillafüred gyógyfürdő Palota Szállója

a nagyközönség részére
megnyílt

A Palota Szálló és depandansza (Lilla Szálló) a legkényesebb igényeket is kielégítő otthont nyújtja :: a pihenni, üdülni, gyógyulni vágyóknak. ::

Lillafüred egy nivón áll Európa legkulturáltabb fürdőivel anélkül, hogy áraival túlhaladna a szolid polgári mértéket!

A főszezonban a Palota Szállóban teljes penzió (szoba és napi 4-szeri étkezés) már 14 P-ért kapható és a depandanszban (Lilla Szállóban) ugyanez már napi 9 P-től kezdve kapható. Ezek az árak az elő- és utószezonban 20 százalékkal olcsóbbak!

Az elsőrangú vezetés mindenben biztosítja a vendégek előzékeny kiszolgálását és zavartalan kényelmét.

A nagyközönség szíves támogatását kéri

Marchal József

a Palota Szálló és depandansz igazgatója

fejezést nyert és az idén itt is megkezdjük a gyenge tüdejű elemi iskolás gyermekeknek erdei iskoláztatását.

A gyermeknyaraltatást az idén a vidéken június hó 27-én kezdjük meg, amikor is este az ország különböző részeibe indulnak el a vonatok a gyermekekkel megfelelő felügyelet mellett, 28-án pedig megkezdjük a főváros periferiális gyermeknyaraltatását. A gyermekek három hétre lesznek felvéve, azok, akik egészségügyi szempontból jobban rá vannak utalva, hat hétre.

Szoros vonatkozásban van a gyermekneveléssel a diákcsereakció is, célunk ezzel az, hogy egyrészt a gyermeknyaraltatási akcióval kapcsolatban a vidéken nyaraltatásra elhelyezett gyermekek elhelyezésért ellenszolgáltatásként a vidéki tanulókat a fővárosban is bizonyos kedvezményben részesítsük és az a helybeli vonatkozás, másrészt, hogy a külföldi nyaraltatást is előmozdítsuk ugyancsak diákcsereutján. Az idén 900 magyar tanuló megy Németországba, 50 Ausztriába, 50 Franciaországba és 50 Bulgáriába.

Ugyancsak ennyi német, osztrák, francia és bulgár tanuló jön hozzánk. Célunk ezzel az, hogy egyrészt a mi fiaink a külföldet megismerhessék, másrészt, hogy a külföldi tanulók viszont a mi viszonyainkat ismerjék meg és ezzel nemcsak ma, hanem később is egy állandó baráti kapcsolatot tartsunk fenn. Berlin városával történt meg egyezés alapján 50 berlini tanuló is eljön, hogy a főváros szépségeit és nevezetességeit is láthassák. Ezeket részben Budapesten, részben Balatonfüreden, Balatonberényben fogjuk elhelyezni.

Összinté köszönettel kell hogy adózzunk a gyermeknyaraltatási akció kimélyítése ügyében a Kormányzó és Főméltóságának, aki pártfogásával hatalmas lendülettel vitte előre ügyünket vidéken és a főispánokat erre a célra megnyerte, akik nagy szeretettel gondozták ezt az ügyet. Köszönettel adózzunk a vidék nagybirtokosainak, Budapest székesfőváros közönségének, ezenfelül Ripka Ferenc dr. főpolgármester és Sipőcz Jenő dr. polgármester uraknak, akik személyükkel teljes labavetésével vitték előre szegény gyermekeinknek üdültetési ügyét.

Reméljük és hisszük, hogy az idén az előző évekhez képest sikerülni fog az akciónak és örömmel, boldogan fogjuk szeptemberben viszontlátni az egészségtől duzzadó, napról barnított piros arcú tanulóinkat.

The Neuchatel Asphalt Company Limited Budapest

Iroda: VI., Vilmos császár-út 31. sz.
Telefon: Automata 212-46.

Gyár: VI., Váci-út 35. sz.
Telefon: Automata 914-88.

Gyárt és elad Val de traversi masliot, raffinált bitument, falszigetelő aszfaltot. Készít: Traversi természetes tömörített aszfaltutakat és öntött aszfaltból járdákat és kocsútakat.

Budapest székesfőváros szerződéses vállalkozója.

OZALID fénymásolás száraz úton

A porosz pénzügyminiszter a német kataszteri hivatalok részére elrendelte az Ozalid száraz fénymásolás kizárólagos használatát.

KUNSTÄDTER VILMOS

világslab. Ozalid száraz fénymásolás magyarországi képviselete.

Központ: VIII. József-krt. 7. Tel.: J. 300-58
Fiók: I. Budaöki-ut. 9. sz. Tel.: J. 385-20
Gyár: VIII. Conti-utca 38. Tel.: J. 308-33

„CYKLOP“ ÉPÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST,
IV., RÉGIPOSTA-UTCA 7-9. SZÁM.

TELEFON: AUT. 879-83.
879-84.

Mátyás János
szobafestő- és mázólmester
X., Alkér-utca 10. szám.
Telefonhívó: Kőbánya 5-70

Parafakőgyár R.-T.

vezető KLEINER ÉS BOKMAYER
városi irodák: Budapest, Főherceg Sándor-tér 4
Telefon: József 301-14 és József 301-16
Gyár: Bpest, X., Noszlopi-u. 2. Tel.: J. 390-46

GYÁRT:
mindenféle hőszigetelő anyagokat, gőkzáró-
k, esővezetők, hűtőhelyiségek szigetelő-
rétege, „Kabe“ jelű kovácsolt építési és szigetelő-
lével bevezetők. Száraz gipsztáblafalak, rabitz-
falak, mennyezetek, stucco-munkák stb. szállítása és készítése.

RONEO UNDERWOOD
SOKSZOROSÍTÓGÉP • IRÓGÉPEK

kellékek, irodaszerek,
karbantartások,
páncélszekrények.

PIRKNER ÉS MEZEI
BUDAPEST, V., NÁDOR-U. 11. TELEFON: 143-22.